UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

De eucharistia. Sermo vii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Visual Library

¶ De eucharistia. Sermo. vij.

QUi mandu. ⁊c. Accipite et mãducate hoc eſt corpus meũ quod ꝓ vobis tradetur. j. Cor. xj. Tria ſũt ibi notanda.

¶ Primũ miranda liberalitas. Accipite ⁊ manducate.

¶ Secundũ liberalitatis ſuauitas: hoc ẽ corpus meũ.

¶ Tertiũ ſuauitatis benignitas. qḋ ꝓ vobis tradet̃.

¶ De ṗmo Pſ. Oculi oĩm in te ſperant dñe: ⁊ tu das illis eſcã in tp̃e oportuno. De ſcḋo Jo. vj. Pr̃ meꝰ dat vobis panē de celo verũ. ¶ De tertio Ro. viij. Propo filio ſuo ñ pepercit ſ; ꝓ nobis omnibꝫ tradidit illum. ¶ Salutatio.

¶ Qui manducat ⁊c.

PRimus ar. An ſacr̃m euchariſtie debuerit inſtitui a ṗncipio: Q; ſic. quia a ṗncipio genus hũanũ hoc remedio indigebat p̄ſertim poſt ṗmoꝝ parentũ tranſgreſſionē. ¶ Contra ẽ auctoritas chr̃i inſtituentis. ¶ Rñſio ſm doct. in. iiij. ſniaꝝ. diſ. viij. Hoc ſacr̃m ꝯueniēt inſtitutũ eſt i lege euangelica q̃ eſt lex amoris ⁊ tp̃e paſſionis chr̃i vicino. Cuiꝰ ſm doct. eſt p̄cipua rõ triplex. ¶ Pria eſt rõ corꝑalis ſubtractionis. Hanc rõnem ponit Euſebiꝰ di. Quia corpus aſſumptũ ablaturꝰ erat ab oculis: illaturus ſideribꝫ neceſſe erat vt in die cene ſacramentu; corꝑis ⁊ ſanguis ſui conſecraret vt coleret̃ iugiter ꝑ myſterium qḋ ſemel offerebat̃ in p̄ciũ ¶ Scḋa ẽ rõ legalis terminatiõis. Sacrificia em̃ legalia in paſſione terminãda erãt. iõ oportuit tunc nouũ inchoare ⁊ nõ añ. q; nõ erat cõueniens vmbrã ⁊ veritatē ſil' currere. Beda. Finitis veteris paſce ſolennijs q̃ in cõmēoratione antiq̃ liberationis de egypto agebant̃ tranſit ad nouũ qḋ i ſue redēptionis mēoriã eccliã; frequentare deſiderat: ꝓ carne ⁊ ſanguie agni ſue carnis ⁊ ſanguinis ſacr̃m i pãis ⁊ vini figura ſubſtituēs ſacerdos i etnũ factꝰ ſ; ordinē melchiſedech ¶ Tertia ẽ rõ ſpũalis iformatiõis. Per h̄ em̃ docemur ꝙ firmiter ⁊ ꝙ ſepe recordari debemꝰ dñice paſſionis q̃ iminēte inſtitutũ ẽ h̄ ſacr̃m. Añ ḡ paſſiõe; inſtitutũ fuit ñ celebrandũ tũc ſ; poſtea: vt eēt remēoratiuũ paſſiõis: ⁊ ſic feruētior eēt deuotio ad illud Aug. li. rñſionũ ad ianuariũ. Saluator nr̃ vt vehemētiꝰ cõmēdaret huiꝰ altitudinē myſterij: vltimũ h̄ voluit ifigere cordibꝫ ⁊ mēorie diſcipuloꝝ a qbꝫ ad paſſionē diſceſſurꝰ erat Hec ille. Sic ḡ p̄cepit filijs iſrl' tunc ṗmo agnum paſcalē manducare qñ decreuit eos de egyptiaca ſuitute liberare: Ita ſacramentũ hoc ṗmo iſtituit qñ voluit nos de p̄tãte diabolica eripere in ſignũ euidentiſſimũ amoris dulciſſimi quē ad nos habuit. ¶ Pro fundamento Mirari debemꝰ diuinã pietatē qm̃ cũ inimici eius eſſemꝰ tantã nobis exhibuit charitatē. O veriſſimus dei amor Galt. in alexã. Que faſtidit hõ non vere diligit. Ille eſt verꝰ amor miſerũ q̇ non faſtidit amicũ. O ꝙ efficaciter allicere d; corda nr̃a ſuauiſſimus amor ille. Nam vt dicit Tulliꝰ lib. d̃ amicicia. Non tã vtilitas ꝑ amicũ p̄ta: ꝙ amici amor ip̄e delectat. Huiꝰ aũt amoris chr̃i ſignũ clariſſimũ eſt ſui corꝑis ſacr̃m. Querit̃ ḡ quare a ṗncipio non fuit hoi datum. Dic rñ. vt s̄. Ex q̃ conclude: qm̃ iſtõ eſt ſacr̃m amoris: ꝓpterea inſtitutũ eſt qñ amor eius bulliebat atq; feruebat Jo. xiij. Cũ dilexiſſet ſuos q̇ erant in mundo in finem dilexit eos. i. ſm glo. maiora ſigna dilectionis oſtendit. O miſeri pctõres q̇ eũ nõ diligunt: ſ; carnē ⁊ mũdũ. O fatui: auari: vſurarij ⁊c. O imundi: luxurioſi ⁊c. O excecati ſuꝑbi ⁊c. Vos chr̃m contēnitis q̇ tã ferventer vos amauit. Certe non eſtis digni hoc ſacr̃m ſumere: neq; etiã adorare Eſt em̃ ſacr̃m noue legis q̃ ẽ lex gr̃e. Vñ non eſt ſumendũ niſi ab his q̇ ſunt in gr̃a: iam vic; purgata per i vetuſtate. ſic̄ infirmitate purgata corpus ẽ reficiendũ nõ ante. quia ſi adhuc eſſent humores corrupti refectio illa morbum aggrauaret. ¶ Figura Exo. xvj. Filij iſrael non receperũt mãna: niſi prius ꝯſumpta farina egyptiaca. Sic non eſt ſumendũ corpus chr̃i: niſi priꝰ ablata ꝯuerſatione praua Jõ d̃r. j. Co. xj. Probet ſeipm̃ hõ ⁊ ſic de pane illo edat ⁊c.

SEcundꝰ art. In p̄cedenti ⁊c. Nũc d̃ ſcḋa ſigtione q̃ eſt rei p̄ntis repreſentatiua. ſ. eccleſiaſtice vnitatis. Et ratione huiꝰ dicitur cõmunio. q; per ipm̃ cõicamꝰ et vnimur chriſto et inuicem. Deuota au

tē hui⁹ ſigtionis ꝯſideratio habere pōt in
nobis triplicē fructū inq̄ntū oſtendit tri-
plicem debere eſſe vnitatē inter nos.
Prima ē vnitas mēbroꝝ ſub vno capite
Scđa eſt vnitas filioꝝ ſub vno patre.
Tertia ē vnitas amicoꝝ ī vna charita
Prima igit̄ ⁊c̄. Conuocatio em̄ fide- (te.
lium que đr eccl'ia eſt corp⁹ chr̄i myſticū:
cui⁹ caput eſt ipſe chr̄s. Eph. j. Ipm dedit
caput ſup oēm eccl'iam q̄ eſt corp⁹ ipſius.
Et hoc euidētiſſime ſigtur p hoc ſacramē
tū in q̊ oēs fideles recipiunt vnū ⁊ idē ve-
rū chr̄i corpus. Vn̄ Ro. xij. Multi vnū
corp⁹ ſumus in chr̄o: ſinguli aūt alter alte
rius mēbra. Vn̄ patet q̄ntam iniuriā fac-
iunt huic ſacr̄o q̄ cum odijs fraternis acce-
dunt ad illud: aut pleni fraudib⁹ aut inui-
dijs. Cōtradicunt em̄ huic ſacr̄o qđ eſt ſa
cramentū vnitatꝫ. Vn̄. j. Coꝝ. x. Vn⁹ pa
nis ⁊ vnū corp⁹ multi ſum⁹ oēs q̄ de vno
pane ⁊ de vno calice participam⁹. Vbi no
ta ꝙ vnus panis materialis fit ex plurib⁹
granis pulueriʒatis p aq̄ admixtionem et
ignis decoctionem. Sic ſpūal'r vt ſimus
vnus panis. Primo neceſſaria ē pulue-
rizatio hūilitatꝫ: vt. ſ. vnuſquiſq̄ ſe humi-
liet puluerē ſe eſſe cogitādo ⁊ ſeipm pul-
uerizādo ⁊ molēdo. Nō em̄ pōt ſupbus
alijs bn̄ conuiuere. Scđo humectatio
benignitatꝫ p quā vniunt̄ hoīes dū ſibi i-
uicem cōplacere volunt. Tertio deco-
ctio charitatꝫ. Aq̄ quippe farine mixta ni-
ſi fieret decoctio diſponeret ad corruptio-
nē. ſic et beniuolentia mutua/niſi ſit deco-
cta charitatꝫ igne traheret ad pcti corru-
ptiōem: vt patet in his q̄ ſunt inuicē beni
uoli ſm carnē aut ſm mūdū: ⁊ nō ſm deū
Timēdū eſt em̄ ꝙ m'lti ſīt tales. Scđa
eſt vnitas filioꝝ in vno pr̄e: q̄ vicꝫ oēs fi-
lios ſuos vno pane reficit. Jo. j. Quotq̄t
aūt receperūt eū dedit eis ptātē filios dei
fieri. Tertia ē vnitas amicoꝝ ī vna cha
ritate. Vn̄ poſt inſtitutionē hui⁹ ſacr̄i dn̄s
dixit diſcipul's ſuis Joā. xiij. Mādatū no
uum do vob̄ vt diligatꝫ inuicē ſic̄ di. vos:
In hoc cognoſcēt oēs ꝙ diſcipl'i mei eſtꝫ
ſi dilectionē habueritꝫ ad inuicē. Hāc aūt
triplicē vnitatē predictā ſtatim poſt hmōi
ſacramēti inſtitutionē petebat dn̄s orans
ꝓ nob̄ ad patrē: ⁊ di. Joā. xvij. Ego ꝓ eis
rogo: nō ꝓ mūdo rogo: ſed ꝓ his q̄s dedi-
ſti mihi ⁊c̄. Pr̄ ſctē ſerua eos q̊s dediſti
mihi vt ſint vnū ſicut ⁊ nos vnū ſum⁹ ⁊c̄.
Nō ꝓ eis rogo tm̄ ſꝫ ꝓ eis q̄ credituri ſūt
p vbum eoꝝ in me: vt oēs vnū ſint ſicut tu
pater in me ⁊ ego in te vt et ipſi in nobis
vnū ſint vt credat mundus q: tu me miſi-
ſti ⁊c̄. Hec ibi. Eſt g̊ hoc ſacr̄m eccl'iaſti-
ce vnitatꝫ: p qđ ꝯfutant̄ oēs heretice pra-
uitates p q̄s fit ab eccl'ia diuiſio. Exem
plū. Fuit q̄dā heretic⁹ in ꝓuincia braban-
tie q̄ debebat cōburi. Cū aūt ꝓiect⁹ eſſꝫ in
ignē: clamauit Juuate me. Et ſtatim de-
mones extraxerūt eū de igne. Qui cū de-
nuo fuiſſet ꝓiect⁹ ⁊ ſp liberat⁹: iam catho
lici diſputabant de fide. Superueniēs autē
q̄dam p̄dicator/ dixit epō. Faciatꝫ huc ap
portari corp⁹ chr̄i. Qđ cū factū fuiſſet: he
retic⁹ ī ignē ꝓiect⁹/ſicut ꝑus clamauit Ju-
uate me. Et demones rn̄derūt Nō poſſu-
mus: q: maior nob̄ ſuperuenit. Magna igi
tur ⁊ miranda hui⁹ ſacramēti vtus. Nec
mirꝝ hoc: q̄m ibi adeſt ipſe dn̄s vtutū. Ps.
Dn̄s vtutū nobiſcum.
Terti⁹ ar. Auđ. ⁊c̄. Si g̊ vultꝫ hoc ſa-
cramentū vob̄ ꝓdeſſe: cauete ne hāc
vnitatē impugnetis. Dicit em̄ regl'a iurꝫ
Ex eo nō debet q̄s fructū cōſeq̄ qđ ſemel
niſus extitit impugnare. Pone caſum ī eo
qui impugnat teſtamentū q̄ ſi id improbe
facit ⁊ ſuccūbit: q̄cq̄d ex teſtamento capie
bat pdit. ff. de inoffi. teſta. §. Meminiſſe.
Ad idē. xiij. q. ij. q̄ꝑpreꝑoſteꝝ. Expone et
applica notādo ꝙ teſtamētū chr̄i eſt teſta-
mentū vnitatꝫ ⁊ pacis Vnde ipſe dicebat
Joan. xiij. Pacē relinquo vobis: pacē meā
do vobis.

De euchariſtia Sermo octauus

Qui mādúcat
⁊c̄. Qui credit in me habet vi-
tam eternam. Joā. vj. ſm Aug.
credere in eū/eſt ipm mādúcare. Eſt autē
notanda differētia inter iſta Credere chri
ſtū: Credere chr̄o: et Credere in chriſtū.
Nam credere chriſtū eſt/credere ipm eſſe.
Sic credebant demones de q̄b⁹ Lu. xiiij.
Sciebant ipm eſſe chr̄m. Credere autem
chr̄o eſt vbis eius aſſentire. Sicut etiam
credunt demones ⁊ m'lti pctōres: vt dicit